

BÖLÜM 3

Okumanın Değerlendirilmesi

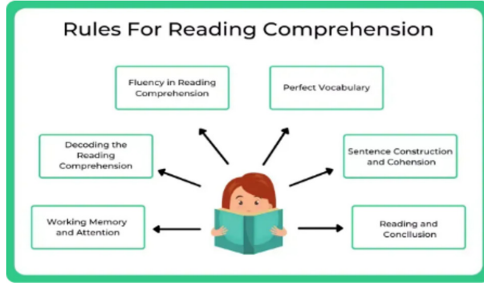
Müge Müzeyyen ÇİYİLTEPE

Okuma, dil becerileri yanında zihin becerilerine de önemli katkılar sağlayan öğrenme alanı olup bireyin yeni bilgi repertuarını geliştirmede etkili yöntemdir. Okumanın gerçekleşebilmesi için okuyan birey sözcüğü tanımlayabilmelidir (1). Okuma sırasında anlamlandırılan sözcük/cümleler sürekli belleğe depo edilir ve bütün anlamı çıkarmakta kullanılır (Şekil 1). Böylece okunan materyal uzun süreli belleğe yönlendirilip “anlama” gerçekleşmektedir (1). İletişim sürecine bütün olarak baktığımızda dinleme, okuma konuşma ve yazma dil becerilerini kapsayan unsurlardır (Şekil 2).

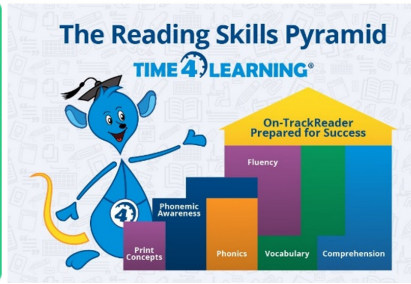

Şekil 1. Okuma, bireyin ön bilgileriyle metindeki bilgileri birleştirerek yeni anlamlar ürettiği aktif bir süreçtir. Bir yazıyı, sözcükleri, cümleleri, noktalama işaretleri ve diğer öğelerle algılama ve kavrama sürecidir (2, s. 37).

¹ Prof. Dr., Tarsus Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, mciiyltepe08@gmail.com, ORCID iD: 0000-0003-4161-8117

<https://prepinsta.com/wp-content/uploads/2021/12/Rules-for-Reading-Comprehension-1.webp> (soldaki şekil).

<https://media.time4learning.com/uploads/reading-fluency-vocab-comprehension-reading-pyramid-main.jpg> (sağdaki şekil).

Kaynaklar

1. Akyol, H. (2005). *Türkçe İlk Okuma Yazma Öğretimi*, Ankara: Pegem Yay.
2. Oğuzkan, F. ve Kavcar, C. (1995). *Türkçe öğretimi*, Engin Yayıncılık, Ankara.
3. Brysbaert, M. (2019). How many words do we read per minute? A review and meta analysis of reading rate. *Journal of Memory and Language*, 109(104047).
4. Chard, DJ, Ketterlin-Geller, LR, Baker, SK, Doabler, C, ve Apichatabutra, C. (2009). *Repeated Reading Interventions for Students with Learning Disabilities: Status of the Evidence*. *Except. Child.* 75, 263–281.
5. Schwanenflugel, PJ, Meisinger, EB, Wisenbaker, JM, Kuhn, MR, Strauss, GP ve Morris, RD. (2006). Becoming a fluent and automatic reader in the early elementary school years. *Read. Res. Q.* 41, 496–522.
6. Akyol, H. & Ketenoğlu Kayabaşı, Z. (2018). Okuma güçlüğü yaşayan bir öğrencinin okuma becerilerinin geliştirilmesi: Bir eylem araştırması. *Eğitim ve Bilim*, 43(193), 143-158.
7. Akyol, H. & Kodan, H. (2016). Okuma güçlüğüne yönelik bir uygulama: Akıcı okuma stratejilerinin kullanımı. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35(2), 7-21.
8. Akyol, H. & Sever, E. (2019). Okuma yazma güçlüğü ve bir eylem araştırması: İkinci sınıf örneği. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34(3), 685-707.
9. Dağ, N. (2010). Okuma güçlüğüne yönelik 3P metodu ile boşluk tamamlama (Cloze) tekniğinin kullanımı üzerine bir çalışma. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 11(1) 63-74.
10. Keskin, K. & Baştuğ, M. (2013). Okuma çalışmalarında tanılama ve yönlendirme: Program-tabanlı ölçmenin uygulaması. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 264-273.
11. Kuruoğlu, G., & Şen, N. (2018). Okuma güçlüğü yaşayan ortaokul öğrencilerin yaptıkları okuma hatalarının incelenmesi. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 101-110.
12. Yangın, S. & Sidekli, S. (2006). Okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin sözcük tanıma becerilerinin geliştirilmesine yönelik bir uygulama. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16, 1-18.
13. Yıldırım, K., Turan, S., & Bebek, N. (2012). Akıcı okumayı geliştirme dersi: Farklı bir dil ve sosyokültürel kontekste etkililiği. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(9), 40-58.
14. Melekoğlu, MA., Erden, HG., & Çakıroğlu, O. (2019). Development of the oral reading skills and comprehension test-II (SOBAT®-II) for assessment of Turkish children with specific learning disabilities: Pilot study results. *Journal of Educational Issues*, 5(2), 135-149.

15. Melekoğlu, MA., Erden, HG., & Çakıroğlu, O. (2021) Oral Reading Skills and Comprehension Test-II (SOBAT (R)-II): Assessment of reading fluency and comprehension of Turkish students with specific learning disabilities. *South African Journal of Education*, 41(1), 1-12.
16. Ergül, C., Ökcün-Akçamuş, M. Ç., Akoğlu, G., Kılıç Tülü, B., & Demir, E. (2021). İlkokul çocuklarına yönelik geliştirilmiş Okuma Yazma Değerlendirme Bataryasının (OYAB) geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 9(3), 740-770. <https://doi.org/10.16916/aded.874262>
17. Babür, N, Haznedar, B, Erçetin, G, Özerman, D. & Çekerek, E. (2011). Türkçede Sözcük Okuma Bilgisi Testi'nin Geliştirilmesi. (KOBİT). *Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 28(2), 1-21
18. Kargın, T, Ergül, C, Büyüköztürk, Ş. ve Güldenoğlu, B. (2015). Anasınıfı çocuklarına yönelik Erken Okuryazarlık Testi (EROT) geliştirme çalışması. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 16(3), 237-268.
19. Özkök-Kayhan, E. (2010). İlköğretim Birinci Kademe Çocuklarında Okuduğunu Anlama ile Sözcük Bilgisi, Görsel Algı ve Kısa Süreli Bellek Arasındaki İlişki. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
20. Deeney, TA. (2010). One-minute fluency measures: Mixed messages in assessment and instruction. *ReadingTeacher*, 63(6), 440-450.
21. Samuels, SJ. (2006). Reading fluency: Its past, present, and future. In T. V. Rasinski, C. L. Z. Blachowicz ve K.Lems (Eds.), *Fluency instruction : Research-based best practices* (pp. xvii, 302 p.). New York ; London:The Guilford Press Inc.